

АЛЕКСЄЄВА А. А., студентка 3 курсу
Науковий керівник - **ФЕДОРЕНКО І.О.**, викладач
*ВСП «Козелецький фаховий коледж ветеринарної медицини
Білоцерківського національного аграрного університету»*

ДЕРМАТОМІКОЗИ – ДІАГНОСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЛІКУВАННЯ У ДРІБНИХ ТВАРИН З ІМУНОДЕФІЦИТНИМ СТАНОМ

Анотація. В останні роки спостерігається зростання захворюваності дрібних тварин на дерматомікози, що зумовлене збільшенням популяції безпритульних тварин, особин з імунодефіцитом, низькою ефективністю існуючої специфічної профілактики, частими грибковими ускладненнями на фоні первинних дерматитів. Сукупність цих факторів підтримує стабільне епізоотичне неблагополуччя населених пунктів України, що вимагає вдосконалення методів контролю та лікування.

Ключові слова: зооантропоноз, грибкові інфекції, імунодефіцит, комплексна та пролонгована терапія.

Дерматомікози – хвороби шкіри та її похідних, що викликаються патогенними грибами дерматоміцетами родів *Microsporum*, *Trichophyton*. Це зооантропоноз і хворі особини стають прямим джерелом інфікування для людей. Збудники дерматомікозів дуже стійкі до дезінфікуючих засобів, тривало зберігаються в зовнішньому середовищі. Вони можуть розмножуватись не тільки на шкірі та її похідних, а й у ґрунті, соломі, гної та інших мертвих субстратах [1].

На фоні загального неблагополуччя щодо дерматомікозів, особливу групу ризику становлять тварини з імунодефіцитними станами. У таких пацієнтів стандартні механізми захисту шкіри не працюють, що перетворює локальне ураження на системну проблему. Тому метою нашого дослідження було вивчення комплексної діагностики та особливостей лікування дерматомікозів у дрібних тварин саме з імунодефіцитами. Так, за період з 20 лютого 2025 року по 01 березня 2026 року в ветеринарній клініці «Акула» (м. Чернігів, Чернігівська область) в ході проведення лабораторних досліджень на виявлення патогенних грибів, у 25 собак (18 з яких – 72% - мали імунодефіцитний стан) було діагностовано дерматомікоз, кількість яких в порівнянні з минулими роками збільшилася майже вдвічі. Найбільше звернень зафіксовано навесні та восени, коли температура повітря не вище +7° С і велика кількість опадів, що додатково провокує виникнення мікозів, а також в цей період року відбувається більш активний контакт між тваринами при спілкуванні, кімнатні собаки та коти більше часу можуть перебувати на прогулянках або на природі, де і відбувається їх зараження контактним шляхом. Клінічні прояви у хворих тварин були різноманітними, оскільки вони залежать від специфічності властивостей збудника.

Діагностика включала: збір анамнезу, огляд уражених ділянок шкіри та визначення локалізації і характеру прояву патологічного процесу, проведення лабораторних досліджень, а саме виявлення збудників у патологічному матеріалі методом світлової мікроскопії, посів на спеціальні поживні середовища, виділення чистої культури, ПЛР-діагностика. Імунодефіцитний стан у пацієнтів

визначали методом клінічного аналізу крові, та експрес тесту. В подальшому по результатам діагностики було призначено відповідне лікування.

Процедура лікування: у пацієнтів із пригніченим імунітетом хвороба має свої специфічні риси, а саме ураження охоплюють великі ділянки тіла, а не поодинокі плями, розвиваються вузлуваті гнійні ураження, гранульоми, неможливість самоодужання. Тому лікування дерматомікозу у пацієнтів з імунодефіцитом — це не просто боротьба з грибок, а тривале управління бар'єрними функціями шкіри на фоні системної вразливості організму і стандартні схеми потребують адаптації: продовжили курс на 2 тижні після повного зникнення симптомів; перевага в системному лікуванні надавалася ітраконазолу (суспензія) через його кращу переносимість при хронічних станах; місцева терапія включала обов'язкове використання лікувальних шампунів (хлоргексидин + міконазол/кетоназол) для зниження загального навантаження спорами; використовували рекомбінантні інтерферони та дієту з високим вмістом Омега-3/6 для відновлення ліпідного бар'єру шкіри. У особливо хворих або довгошерстних собак додатково підстригали хутро, що полегшувало застосування місцевої терапії, дозволяючи покращити розподіл ліків на шкірі. Під час лікування дуже важливо проводити також дезінфекцію приміщення, місця утримання тварини та її речей, тому що присутність спор патогенних грибів в навколишньому середовищі збільшує ризик потенційної ре-інфекції та тривалого лікування.

Висновок. 1. Дерматомікози у тварин з імунодефіцитом вимагає агресивного та тривалого лікування. 2. ПЛР – діагностика є пріоритетною на первинних стадіях захворювання. 3. Успішна терапія полягає в комбінації системного лікування та імуномодуляторів і суворого контролю чистоти приміщення, де утримується тварина.

Список літератури:

1. Галатюк О.Є., Передера О.О. та ін. Інфекційні хвороби собак. Житомир, ПП «Рута», 2018. 276 с
2. Макаревич Т. В., Стегній М. Ю. Сучасні методи лабораторної діагностики дерматомікозів дрібних тварин. Ветеринарна біотехнологія, 2022.

Секція Актуальні проблеми ветеринарної медицини
Електронна адреса irafedorenko7716@gmail.com